

אמרות טהורות

מב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פנימי

פינחס

תשפ"ד • גליון קי"ט

הוקדש ע"י

הרה"ח אברהם מנחם אייזנבאך שליט"א

עמודי התווך

לעילוי נשמת הרה"ח ר' משה יעקב ב"ר שלום אליעזר ראטער ז"ל	הרה"ג ר' יעקב יהושע ענגלנדער שליט"א	הרה"ג ר' חיים בעק שליט"א
--	---	---------------------------------------

שזתף נאמן

הר"ר החפץ בעילום שמו הי"ו	הר"ר אברהם ישעי' זולדאן הי"ו	לט"נ כ"ק מרן אדמו"ר ה'נזר דוד' זי"ע
--	---	---

גליון זה הוקדש ע"י

הרה"ח אברהם מנחם אייזנבאך
שליט"א

לרגל שמחת הברית לבנו ני"ו
שתיערך אי"ה בשב"ק

ויה"ר שיזכה לרוות נחת דקדושה מכל יוצ"ח, בבריות גופא
ונהורא מעליא, מתוך הרחבת הדעת ולכל מילי דמיטב

לברכה והצלחה ברו"ג ולכל מילי דמיטב

אהרן בן יזכבד ני"ו

יו"ל ע"י

מכון בארות יצחק זוטשקא
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לתרומות והנצחות ולקבלת הגליון במייל:

biz1441441@gmail.com

בשיתוף:

לחיזוק קנין אישי בתורה

03-800-9090

a038009090@gmail.com

לשמיעת שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ועדכונים מחצר הקודש

מערכת זוטשקא: 072-3181866

פרשת פינחס

ליל שבת קודש תשפ"ג

(פרק כ"ח) שמי שנופלין לו הרהורי תאוה בשעת התפלה וכדו' יעשה עצמו כלא יודע ולא שומע הרהורים שנפלו לו ויסירם מדעתו ויוסיף אומץ בכח כונתו, ואם יקשה לו להסירם מדעתו מפני שטורדים דעתו מאוד בחזקה אזי ישפיל נפשו לד' ויתחנן לו ית' במחשבתו לרחם עליו ברחמיו המרובים כרחם אב על בנים עש"ב, הרי שגם אם אין מועיל לו עצה אחרת הרי השפלת נפשו לד' צריכה להועיל להציל נפשו מן המים הזידונים, והיו השבטים מבזין אותו, הכיצד עשה פעולה שיש בו צד יוהרא במקום ובזמן שצריך להיות אז בתכלית הביטול והשפלות כדי להנצל ממחשבות אסורות.

והנה מי שפיטם אבי אמו עגלים לע"ז, אע"פ שהוא נקי מחטא חמור זה מ"מ עליו לחוש יותר שמא טמון בנפשו מענפי ע"ז כמו גאווה וכעס וכדו' שעליהם אמרו דהוי כאילו עוע"ז, ולכן טענו השבטים הכיצד העיז להכנס לענין קנאות זו שעלול להיות בו סרך של כעס וגאווה בזמן שיש עליו חובה לשמור על טהרת המחשבה וזהו אי אפשר אלא ע"י ביטול הישות בתכלית הביטול.

לכן נתן לו השי"ת תוספת של יו"ד זעירא המרמזת למידת הקדושה ולמידת השפלות להודיע שעשה פעולה זו בביטול גמור, וכמ"ש "בקנאו את קנאתי בתוכם" שנשאר בתוך העדה ולא השתרר ח"ו עליהם, ובא הכתוב ויחסו אחר אהרן שלא

"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי וגו'" במסורה יו"ד זעירא, ובזוה"ק (במדבר רי"ט). איתא דיו"ד זעירא מרמז לאות ברית קודש וכיון שקינא פנחס לברית זו נוספה בו אות יו"ד זעירא שהוא סוד הברית, באותה שעה אמר הקב"ה מה אעשה למשה ברית זו ממשה היא גנאי היא לתתה לאחר בלי דעתו ורצונו של משה, אמר משה הרי השכינה שלך ואתה משרה אותה על מי שתחפוץ, אמר לו הקב"ה הרי שלך היא כולה אמור לו שתשרה בו שכינה, גמר משה בלב שלם תהא לו, אמר לו אמור בפין והרם קולך שאתה מוסר לו ברצון ובלב שלם, זהו שאמר הכתוב "לכן אמור" אתה אמור ברצון "הנני נתן לו את בריתי שלום", שמא תאמר שנסתלקה ממשה לא כן הוא אלא כנר שמדליקין ממנו שאין נגרע ממנו עכתדה"ק.

ואע"פ שאין אתנו יודע עד מה בסתרי תורה אולי נוכל לומר עפ"ד העבודה, דהנה רש"י ז"ל כתב "לפי שהיו השבטים מבזים אותו הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לע"ז והרג נשיא שבט מישראל לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן", וי"ל דמה שעשה מעשה קנאות שהוא הלכה ואין מורין כן יש בו צד יוהרא למי שאינו בטוח שכונתו לשם שמים, והנה להיכנס למקום זוהמא יש חשש שמא תפגם זכות המחשבה והעצה לזה להיות בביטול הישות לגמרי, וכמ"ש בספר תניא קדישא

ברצונו את מידת הזעירות הרמוזה ביו"ד זעיר"אי להשריש קדושה בלבבות התינוקות הנימולין לפני שנכנס בהם כח אל"ף זעירא ממשה רבינו כשמתחילין ללמוד.

וזוהו שכתב בזוה"ק שעי"ז זכו להשראת השכינה כי מידת הענוה היא היסוד להשראת השכינה, כי המתגאה "אין אני והוא יכולין לדור בעולם" (סוטה ה'). ומכח מידה זו שורה הקדושה על קטני ישראל הן בשעת ברית מילה והן בשעת תחילת לימודן, ומשה רעיא מהימנא הסכים בחפץ לב שפינחס יהי' הראשון להשרות את השכינה על זרע קודש תינוקות בני ישראל, כל זה כמובן בדרך אפשר דרך לימוד מוסר השכל.

ואולי אפשר לבאר עפ"ז מה דאיתא בזוה"ק (במדבר רט"ו): דבשעה שקנא פנחס קנאת ד' צבא-ות נכנסו בו נשמות נדב ואביהו וקבלו אז את התיקון שלהם ואין לנו עסק בנסתרות, אולם בדרך אפשר יתכן לומר דהנה בילקוט הראובני הביא מגלי רזיא שהס"מ פיתה את נדב ואביהו שיתגאו ושלא יקחו נשים מבנות ישראל באומרו אליהם כי מי ומי מישראל שראוי להתחתן עמהם שלא הי' כמותם בישראל ע"ש, ובודאי קדושים אלו לא נכשלו בעון גאווה ח"ו אלא שהי' נראית הנהגתם כמו יוהרא, ובחידושי הרי"ם (ר"פ אחרי) כתוב על מה דאיתא (סנהדרין נ"ב). שאמרו נדב ואביהו על משה ואהרן מתי ימותו שני זקנים אלו ואנחנו ננהיג את הדור, כל העולם משתומם על זה אבל במי שאין לו שום נגיעה בשום דבר לעצמו רק הכל לכבוד שמים כמו נדב ואביהו על זה לא קשה כלל, והרי זה דומה למה שהיו השבטים חושדין את פינחס ביוהרא ובאמת

התערב בזה שום סרח של ענפי ע"ז כעס או גאווה ח"ו אלא שכהנים זריזין הן ויש בהם גם טבע קפדנות מסטרא דקדושה, וכמ"ש רש"י (גיטין פ"א): ואין יכולין לסבול היפך הקדושה אבל אין בזה שום צד מענפי ע"ז ח"ו.

והנה כתיב בריש פרשת ויקרא אל"ף זעירא והיא מרמז למידת הענוה של משה רבינו ע"ה, ואל"ף הוא מלשון "ואאלפך חכמה" שכח התורה של משה רבינו בא מכח מידת הענוה שלו, ומשה נקרא רעיא מהימנא שהוא רועה ומשפיע אמונה תורה וענוה לנשמות ישראל, ומתחילין ללמוד לתינוקות בפרשת ויקרא לרמז על אל"ף זעירא שיש ללמוד עם הקטנים מידת הזעירות שהיא יסוד קנין תורה כי נמשלו דברי תורה למים שמניחים מקום גבוה והולכים למקום נמוך.

וביקש השי"ת ליתן לפינחס יו"ד זעירא שרומזת ג"כ למידת הענוה ומעתה יהי' פנחס זה אליהו מלאך הברית להשריש את יסוד היהדות בקטני ישראל, והן אות אל"ף והן אות יו"ד מרמזות לחכמה וכמ"ש "ואאלפך חכמה" וכן כתיב "יו"ד חכמה קדומה", אלא שאלף היא לשון לימוד שמשו רבינו משריש מידתו בקטני ישראל כשמתחילין ללמוד, ויו"ד היא לשון יהדות שפינחס משריש מידתו בקטני ישראל משמתחילין להקרא בשם יהודי כשנכנסין בכריתו של אברהם אבינו ע"ה, ופינחס משריש קדושה בלבבות התינוקות בקדמות המחשבה כאשר עדיין אין להם שום שכל ומחשבה ומשה רבינו משריש בהם קדושה וענוה כשמתחילין ללמוד, ואמר הקב"ה למשה רבינו שיאמר לפנחס שהוא נותן לו

בברית מילה וגילו דעתן שאין חפצם בקדושה וטהרה ולכן מחשבה רעה נחשבת להם כמעשה.

ובזה יובן מה שאמר הרה"ק רבי שלמה מקרלין זי"ע בשם המדרש, שבשעה שאמר הקב"ה לאלי' שיצטרך להיות בכל ברית מילה שבישראל אמר אלי' אתה ידעת שאני מקנא לשמך ית' ואם יהי' הבעל ברית בעל עבירה לא אוכל לסבול להיות שם, והבטיחו השי"ת שיכפר על בעל הברית, והשיב עוד אולי יהי' המוהל בעל עבירה הבטיחו הקב"ה שיכפר גם לו, אפשר יהיו הקהל העומדים שם בעלי עבירות ולא אוכל לסבול הבטיחו הקב"ה שיכפר לכלל הקהל. וכתב באגרא דפרקא דזהו שרמז הכתוב "תחת אשר קנא לאלוקיו ויכפר על בני ישראל", כי הואיל ומידתו מידת קנאת ד' והוצרך להיות אצל כל ברית ולא יוכל לסבול עי"ז גורם כפרה לישראל.

כי איתא בבית אהרן בשם הרה"ק רבי שלמה מקרלין זי"ע, שעיקר התשובה היא לטהר המחשבה מכל עניני טומאה ולקשר מחשבתו רק לטוב ובזה יתקן הכל כי המחשבה היא המושלת בין בעשי' ובין בדיבור, וכן מובא בשמע שלמה (פ' ואתחנן).

ולהנ"ל יש להבין זאת כי באמת צריך ביאור מדוע הוצרכו כלל ישראל לכפרה והרי כל העדה היו בוכין פתח אוהל מועד ולא השתתפו באותה עבירה, אכן להמבואר באוה"ח הק' ובנועם אלימלך אם מידי עבירה יצאו מכלל הרהור לא יצאו ולכן היו ישראל זקוקין אז לכפרה, וכאשר קנא פנחס לאלוקיו ועשה זאת בשם כל ישראל גילה בזה דעתו ודעתן של כל ישראל שהם מואסים ברע, ובמדבר לא היו

ביטל את עצמו לגמרי ולא חשב כלל מה יאמרו השבטים עליו, ולכן באותה שעה נתקן חטא נדב ואביהוא ונתגלה שמה שעשו בא משורש אהרן הכהן דכהנים זריזין הן ולא מחמת גאות ח"ו וכיון שנתקן הפגם על ידו זכה לעיבור נשמתם הקדושה, וד' הטוב יכפר בעדי.

והנה כתיב "צרור את המדינים וגו' כי צוררים הם לכם בנכליהם אשר נכלו וגו'" וקשה מדוע יחס ענין צרור וגו' למה שנכלו בנכליהם והרי החטיאו אותם בפועל, ובאוה"ח הק' וכן בספה"ק נועם אלימלך כתבו דהי' בזה ענין מיוחד לביטול עוון המחשבה רעה שגרמו לישראל ע"ש, ובכלי יקר כתב להעיר על דברי חז"ל בספרי (פרשת כי תצא) שעמוץ ומואב נתרחקו ריחוק עולמית לפי שהחטיאו את ישראל, ולכאור' פשוטו של מקרא עומד נגד מדרש זה שהרי נאמר (דברים כ"ג ה') "על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ומים", וכתב ליישב שע"י שהיו רעבים וצמאים מטורח הדרך לפי שלא קדמו אותם בלחם ובמים לכן יכלו לפתותם לשתות יין נסיכס ולהכשילם בדבר פעור, כמאז"ל.

ובספה"ק תנא דבי אלי' (רבה פרק כ"ד) כתוב הקב"ה שהוא בוחן לבות וכליות אמר לו [לעשיון], אילו הי' ברית המילה בבשרך לא הייתי דן אותך על כל מחשבה ומחשבה כמעשה ועל מה שאתה עתיד לעשות כאילו כבר נעשה ע"ש, וביאור העניין הוא לכאורה שע"י שישראל מלין את בנייהם כשהן בני שמונת ימים בזה הוי כמסירת מודעה שהם חפצים להיות קדושים וטהורים ולכן אין מחשבה רעה נחשבת להם כמעשה, משא"כ בני עשיו שמאסו

ובזה י"ל מ"ש רש"י "צורר את המדנים כמו שמור וזכור" כי בשבת קודש יש לישראל שמירה עליונה להיות מחשבתם בקדושה וטהרה, כי כאשר זוכים ישראל לתענוגים של קדושה הרי זה מבטל את כח המים הרעים שבנפש הבהמית כמבואר בתניא קדישא (פרק ט), וזהו שאומרים בזמר מה ידידות "חפציך אסורים וגם לחשוב חשבונות הרהורים מותרים ולשדך הבנות ותינוק ללמדו ספר למנצח בנגינות ולהגות באמרי שפר בכל פינות ומחנות", שבשבת נשרש הכח שלא יהי' האכילה והשתי' בגדר "חפציך" רק חפצי שמים, וגם אין עושים חשבונות לחשוב מחשבות של חול רק חשבונות של מצוה, ועי"ז נתקנים כל הרהורים של איסור ונעשים הרהורים של שידוכים וכדו' הרהורים של מצוה בלבד, וכל זה ע"י מידת הביטול המרומזת באותיות יו"ד זעירא ואל"ף זעירא שמביאות להשראת השכינה בישראל, ולכן מתחילין ללמד תינוק ספר בפרשת ויקרא ועי"ז זוכים להנחיל קניני תורה "בכל פינות ומחנות".

ויחי רצון שפנחס זה אלי' יתגלה לבשר על גאולתנו ופדות נפשינו במהרה בימינו אמן.

ישראל יכולים למול את עצמם לפי שלא הי' אז רוח צפונית והי' חסירה להם המסירת מודעה שיש בכל ברית מילה, ופינחס הי' זה שמסר מודעה עבור כל ישראל שהם חפצים בטהרה ובקדושה.

ולכן זכה להיות מלאך הברית כשישראל מטיפים דם בניהם בשמחה ומוסרים מודעה על שחפצם להיות גדורים ושמורים מן החטא ועי"ז מתעוררים רחמי שמים לכפר על כל המשתתפים באותו מעמד, כי גם אבי הבן מתעורר אז לתשובה וכן כל העם העומדים שם, וכל זה נכלל בהבטחת "הנני נותן לו את בריתי שלום".

ולכן יצא פינחס בראש כל העדה לנקום נקמת ד' במדין כי המדינים צררו את ישראל בנכליהם להכניס בהם מחשבות של איסור, וכן עמון ומואב נטרדו מעדת ישראל לפי שלא קדמו את ישראל בלחם ומים וזממו במחשבתם להכשילם באיסור, ואף שאצל ישראל אין מחשבה רעה נחשבת כמעשה, זה הי' בזכות פינחס שמסר מודעה עבור כל ישראל, משא"כ אותם רשעים שזממו להחטיא את ישראל אחת דינם ליפול בידי פנחס מלאך הברית.

סעודה ג' תשפ"ג

השפעות מרצון העליון עד עולם המעשה, וביקש עוד "אלוקים ברוב חסדך" שהדינים הנרמזים בתיבת אלוקים יהיו בטלים ברוב חסדים, והוסיף לבקש "ענני באמת ישעך" שאף אם אין אנו במדריגה הנכונה לכוין

"ואני תפילתי לך ה' עת רצון אלוקים ברב חסד ענני באמת ישעך" (תהילים ס"ט י"ד), בהקדמת אור לשמים כתב הרמז בזה שדוד המלך התפלל "ואני תפילתי לך ד'" שכוונתו יהי' רק לך ד' ועי"ז המשיך

ואילך, ועי"ז יתעוררו רחמי השי"ת לשוב אלינו ברחמים וישרה שכינתו בתוכינו.

ונרמז הדבר בתיבת קנ"א שעיקר התשובה בימים אלו הוא על מה שקנא פנחס קנאת ד' צבאות, כי כ"ק אאזמו"ר זי"ע אמר שבפרשה זו אפשר לקנות קנין בנפשו להיות מכלל "אוהבי ד' שנאו רע" (תהילים צ"ז י'), כי פינחס בקנאו קנאת ד' צבאות קיבל במתנה לדורות שיוכל להכניס בלבבות ישראל להיות שונאים את הרע אשר שנא ד', ובימים אלו כאשר אנו מתחננים ל"ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים" עלינו לטהר את המחנה מכל דבר המביא ח"ו ל"ושב מאחריך", ולכן אנו קורין בפרשת פנחס בתחילת ימי המצרים כדי שיוכל השי"ת לבוא לשכון כבוד בארצינו.

והרה"ק בעל אור לשמים מאפטא זי"ע הרבה לכתוב בספרו אשר הגאולה צריכה להיות בחסד וברחמים, וכתב (פרשת וישב) עה"פ (בראשית ל"ח כ"ח) "ותיקח המילדת ותקשור על ידו שני" דהמילדת מרמז על הצדיקים שממשיכים אורו של משיח שיתגלה במהרה, ואפילו על מי שעל ידו השני פירוש שעבר עבירות הנמשלים לשני ממשיכים ג"כ עליו ליבון עוונות ומלמדין עליו זכות "לאמר זה יצא ראשונה", שהיצה"ר ניתן באדם מעת הוולדו והיצר טוב בא לאדם רק מי"ג שנים ואילך ולכן קשה לאדם להיות נקי מעוונות, "ויהי כמשיב ידו" פירוש שיחזיר את ישראל בתשובה, "ותאמר מה פרצת עליך פרץ ותקרא שמו פרץ", שהגאולה צריכה להיות מתוך עושר וכבוד בבחינת יעקב שכתוב בו (בראשית כ"ח י"ד) "ופרצת ימה וקדמה וגו'" עכתדה"ק.

לשם שמים כראוי מ"מ הרי הישועה של ישראל היא לאמיתו של דבר ישועת השי"ת, וכמ"ש הזוה"ק עה"פ (תהילים ג' ט') "לד' הישועה על עמך ברכתך סלה" שישועת הבנים היא ישועת אב ועל כן נבקש שתענני ותושיעני.

וביחוד בשעת רעוא דרעוין של ימי המצרים שאז הדין נהפך לחסד והשי"ת מתראה אל בניו ומתעוררים רחמיו וחסדיו אליהם, ודאי השעה כשרה להיות הדינים בטלים ברוב הרחמים המתעוררים בעת הזאת ועי"ז נזכה לישועה.

ובאור לשמים (פרשתן) כתב דפנחס הפך מידת הדין למידת הרחמים והמשיך השפעות קדושות והרהורי תשובה ויראה ואהבה שיהי' הכל מתוך הרחבה, וזהו פינחס לשון פני חס שיהי' הכל מתוך חסד ורחמים.

וכתב עוד עה"פ "בקנאו את קנאתי בתוכם" כי השי"ת דרכו להטיב וכשרואה שהאדם מתחרט על מעשיו וצועק אהיה טוב מעתה, אז מאציל השי"ת מספיר גזרתו שם הקדוש אהי"ה כלומר אהיה לך לאלוקים, ואהי"ה במילוי ההי"ן בגימט' קנ"א וזהו שאה"כ "בקנאו את קנאתי בתוכם", שע"י שהביא את ישראל למידת התשובה שיצעקו "אהיה טוב" שהוא בגימט' קנ"א השפיע שגם למעלה יתעורר בחינת קנ"א, שיאמר השי"ת "אהי' לכם לאלוקים" ועי"ז "ולא כליתי את ישראל".

וי"ל עוד דהנה ימי המצרים הם כ"א יום שהוא בגימט' אהי', ויתכן שהרמז בזה כמ"ש האור לשמים שעבודת ימים אלו הוא לשוב בתשובה ולצעוק אהי' טוב מכאן

ומשמע מזה שענין ביאת המבשר צדק תלוי במה שקנא קנאת ד' צבא-ות, וככל שנתקדש בקדושה שאלו' מלאך הברית דורש אותה כך נזכה לקרב ביאתו.

והרה"ק רבי משה קורדובירו זי"ע [הרמ"ק] שמע מפי אלו' הנביא דאמירת הפסוק (ויקרא ו' ו') "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" מסוגל לבטל מחשבות רעות, ויתכן שכאשר התינוק נכנס בבריתו של אברהם אבינו ונחשב אז כעולה וזבח ע"ג המזבח נכנס בו אז אש קודש לשרוף את כל המחשבות רעות, ובתנא דבי אלו' (רבה פרק כ"ד) כתוב שאמר השי"ת לעשיו (יחזקאל ל"ה ו') "חי אני נאום ד' אלוקים כי לדם אעשך ודם ירדפך אם לא דם שנאת ודם ירדפך", ומבאר שם כי לדם מילה ודם קרבנות ודם שיש לאדם בגופו ולבו שנאת, ומבואר מזה דהכח של "בית יעקב אש ובית יוסף להבה" נגד בית עשיו שיהי' לקש הוא מחמת שמקיימים מצות מילה בשמחה, ואוהבים דם מילה ודם קרבנות ודם שיש לאדם בגופו ובלבו פירוש שע"י הדם מילה הם זוכים את יצרם כקרבן על מזבח לבבם תמיד ומכניעים את הנפש הבהמית שבחלל השמאלי, משא"כ בית עשיו שמאסו במילה ושנאו דם מילה ודם קרבנות ודם שבגופו ולבו של האדם כלומר שמאסו במלחמת היצר לכן יהי' לקש ולהבה תלהט רשעים.

והרה"ק רבי שלמה מקרלין זי"ע שמסר נפשו כמשיח בן יוסף עומד ומסייע ביום ההילולא שלו להתקדש בקדושת יוסף הצדיק, והרה"ק הנ"ל הי' מפורסם כפועל ישועות נשגב כמו שהעיד עליו הצמח צדק זי"ע, אכן הוא זי"ע אמר

ופנחס הוא אלו' מלאך הברית שמכניס כוחות קדושה בכל תינוק הנימול ומטיפין דמו למען שמו באהבה, ומכניסים כסא של אלו' ואומרים "אלו' מלאך הברית עמוד על ימיני וסמכיני", קח את התינוק הנולד זה עתה לתוך עולם מלא קליפות והסתרות ותן בו הכח שיהי' אצלו ימין ד' רוממה ויוכל להכניע את הרע שבחלל השמאלי, ובאותו שעה נכנסים הרהורי תשובה באבי הבן שמבקש ג"כ להיות נימול מחדש, וכמ"ש צדיקים "מיום השמיני והלאה ירצה דמו" היינו דם הברית של אבי הבן שנימול בחסרון דעת ועתה כשמל את בנו בשמחה נרצה גם דם זבחו, ומכח זה נשפעים הרהורי תשובה על כל המשתתפים במעמד הברית ונעשה מחילת עוונות לכל הקהל וכמו שאמר הרה"ק רבי שלמה מקרלין זי"ע בשם המדרש.

ובספה"ק נועם מגדים (פרשתן) כתב עה"פ "את קרבני לחמי לאשי" שאלו' הנביא ע"י קנאתו קירב את התורה ללבבות ישראל וזהו "קנאת סופרים תרבה חכמה", ובכל ברית מילה ממתנין לבואו של אלו' הנביא ומכניסים לו כסא של כבוד כדי שיקרב לב התינוק לתורה, וזהו שרמז הכתוב שתשמרו ותמתינו לאלו' מלאך הברית שהוא מקריב את לחמי התורה לאנשים שלי שיזכו להשגת התורה, "להקריב לי במועדו" כי ברית מילה היא כקרבן עולה כמ"ש בזוה"ק, וביאר עוד בספה"ק הנ"ל "תשמרו להקריב לי במועדו" שיש לנו לשמור ולצפות על ביאת אלו' הנביא לבשר על הגאולה, ורמז "להקריב לי" שע"ז לא נהי' כבנים שגלו ונתרחקו מעל שלחן אביהם ע"ש.

גמרא שורפין את כל הקליפות המבדילים בין ישראל לבין קונם, והיינו ע"ד שכתוב (אבות ו' א') "ומכשרתו להיות צדיק" שהתורה שלומד מכשירה אותו ומפלטת ממנו הבליעות שאינם טובים כדי שיוכל להיות צדיק.

וידוע שג' ההפטרות שבג' השבועות הם כנגד דיבור שמיעה וראי' והשבוע שקורין בו ההפטרה של דברי ירמי' הזמן לתקן את הדיבור שיהי' בקדושה וטהרה. ודברי האוה"ח הקדוש (פרשתן) מסייעים לזה שכתב עה"פ "בני יששכר וגו' לפוה משפחת הפוני", כי פה של לומדי תורה דינו ככלי שרת אשר ישרתו במ בקודש ולזה צריך לפנותו מדיבורים אחרים, וכתב ש"פוה" יש בו אותיות ו"ה משם הוי' כי פה של לומדי תורה שוכן בו חצי שמו יתברך ולזה צריך לשמרו בקדושה יתירה.

ובהפטרה כתוב לאמר, שירמי' הנביא אמר "אהה ד' אלוקים הנה לא ידעתי דבר כי נער אנכי ויאמר ד' אלי אל תאמר נער אנוכי וגו' וישלח ד' את ידו ויגע על פי ויאמר ד' אלי הנה נתתי דברי בפיך", וי"ל דרמז הכתוב למי שמתבונן כמה צריך לשמור על קדושת הפה ורואה שבעוה"ר לכלך אותה בדברי הבל וזועק לד' "לא ידעתי דבר כי נער אנוכי", שהדיבור שלי אינו מתוקן מחמת מעשה נערוט וטפשות רח"ל וכי יש תקוה לתקן את פי שיהי' ככלי שרת, והשי"ת מחזק וממתיק את מרירות לבבות המבקשים להטהר ואומר להם "אל תאמר כי נער אנוכי וגו' כי אתך אני להצילך נאום ד'", פירוש לטהר את פיך שיוכל להיות ככלי שרת כראוי ללומדי תורה.

שאפשר לפקוד עקרות ולרפאות חולים וכו' אבל המופת הכי גדול להכניס נקודה של יראת שמים בלב יהודי, והרי הרב הקדוש הנ"ל פירש רמז הכתוב (חבקוק ב' ד') "וצדיק באמונתו יחיה" מלשון יחי', שהצדיק מכניס חיות וקדושה בלבבות ישראל וזה הי' עבודתו בחיים חיותו להכניס חיות בעצמות היבשות, ומעשה בחסיד אחד שביקש מהרה"ק הנ"ל שיפתח לו את שערי הלב א"ל הרה"ק הבה לי את המפתחות שלך ואפתח את לבך, א"ל הרי זהו צרתי שאין לי את המפתחות א"כ אנא יפתח לי עם מסמר, שמח הרה"ק ונענה ואמר אם כך הרי שלבך פתוח כבר.

ומכיון שהיתה עבודתו הקדושה להכניס חיות בעצמות היבשות הרי מה כאן עומד ומשמש אף שם עומד ומשמש, והרה"ק רבי אברהם אלימלך מקרלין זי"ע כתב באגרת בשם זקנו הרה"ק מדראביטש זי"ע שעל ציון של הקדוש רבי שלמה מקרלין זי"ע הוא ממש כמו שעומדים לפניו בחיים חיותו, ומזכירין את שמו רבי שלמה בן יוטא כמו שמזכירין שם של צדיק בחיים חיותו, ובודאי יוכל לפעול לפתוח שערי לבבינו לעבודתו ית"ש.

והרה"ק הנ"ל אמר שאין צריך ספר מוסר יותר ממעט גמרא בעיון, והטעם "כי האלוקים עשה את האדם ישר" רק מחמת היצר הרע נטעוות האדם ורוצה ללכת בדרך עקום ח"ו, אבל כאשר לומדים גמרא בעיון נתיישר השכל ע"י שכל התורה ומשנעשה ישר שוב אינו רוצה כי אם מה שרוצה השי"ת.

ואמר שגמרא הוא מלשון גחלים בוערות כמו בשרא אגומרי שע"י לימוד

תרועה יהי' לכם", אמנם בזמן שבית המקדש הי' קיים יש גם שתי חצוצרות מן הצדדים ותוקעים גם כשחל בשבת, וכן יום הכיפורים בלי בית המקדש אין דומה כלל ליוה"כ כשכהן גדול עובד את עבודת היום וע"י תשוקת הלב בימים אלו יכולים לקרב הגאולה, ועלינו לזכור שעומדים אנו בשנה שלאחר שנת השמיטה שהיא עת מסוגל לגאולתינו ולפדות נפשינו במהרה בימינו אמן.

ובפרשתן קראנו את פרשיות קרבנות המועדים כדי לעורר לבבינו לבקש על בנין בית המקדש, כי בשבועות אלו נשפעים ההשפעות לימים הנוראים ולכל המועדים, ובעת הזאת עלינו להתבונן בהבדל העצום של המועדים בזמן שבית המקדש קיים למועדים בזמן החורבן שעיקר המועד הי' העלי' לרגל והקרבת הקרבנות, ובפרשתן קראנו "ובחודש השביעי באחד לחודש וגו' יום

אמרים יקרים

להתחנן ב'אהבת עולם' לפתיחת הלב בתורה

סיפרתי פעם, אני לא יודע אם פה או במקום אחר, שהיה מגיד שיעור שאמרו לו על אחד הבחורים, "הבחור הזה אין מה לדרוש ממנו, הוא פשוט צריך לשבת אצלנו כי הוא שייך לחוג שלנו, אין לו מקום אחר, אל תסתכל אף פעם על המבחנים שלו". ופעם המגיד שיעור סיפר באקראי באמצע שיעורו שהוא זוכר איך שהגיע פעם הרה"ק ה'דברי יואל' מסאטמאר זי"ע לירושלים, וכולם אמרו שכדאי ללכת לראות את הסאטמאר רב' איך שהוא אומר 'אהבת עולם' בימות החול, יהודי בן תשעים שעסוק כל כולו בתורה ויראת שמים, והוא כתב תשובות בכל מכמני התורה, ולראות איך הוא בוכה ב'אהבת עולם' כמו ילד קטן. והמג"ש סיפר לבחורים שהוא הגיע לשם, ומידי דברו התחיל בעצמו להוריד דמעות כשסיפר איך היה נראה המחזה, 'אהבת עולם', 'אבינו אב הרחמן המרחם רחם עלינו', וכך הוא תיאר להם בצורה מוחשית איך זה לראות את הסאטמאר רב בוכה כתינוק ומתחנן לאהבת התורה.

לאחר כמה שבועות, המגיד שיעור רואה את המבחנים של הבחור ההוא והיה ממש מפליא, הוא שם לב שהמבחנים מקבלים תשעים אחוז, תשעים וחמש אחוז. הוא שלח את המבחנים למשגיח, והמשגיח אומר למג"ש תבדוק מי יושב לידו במבחנים. אבל אחרי שהם בדקו וראו שהוא לא מעתיק אלא זה המבחנים שלו, הם נשארו עם הפליאה ללא תשובה.

עד שלאחר כמה זמן המג"ש מקבל טלפון מהאם של הבחור, והיא מספרת לו שהבחור בזמן האחרון היה קם כל יום בבוקר ומסתגר בסלון והיא לא ידעה מה זה. עד שפעם אחת היא פתחה וראתה אותו יושב עם סידור ואומר 'אהבת עולם' בבכיות! ואז כשהוא ראה שהתגלה סודו הוא סיפר שהמגיד שיעור שלו סיפר שהסאטמאר רב היה בוכה ב'אהבת עולם', והוא אמר לי אני לא יכול לבכות ב'אהבת עולם' בפני כל הציבור, אבל אני יכול להגיד את זה בלי שם ומלכות, ולכן אני קם בבוקר ואני אומר 'אהבת עולם'. והאם מסיימת ואומרת, רצייתי להודות לכם, הוא מביא את המבחנים הביתה וכל אחד יכול לראות את התוצאות.

השם יעזור שכולנו נוכל ללמוד וללמד לשמור ולעשות, להכניס אהבת תורה בתלמידים, ונזכה לגאולה השלימה במהרה.

(ועידת החינוך למנהלים ומחנכים ה-21, מלון חפץ חיים, - חלק ג')

יום ג' פרשת בחוקותי, כ' אייר תשפ"ד

